

Чуєшкова О. В.

Українська інженерно-педагогічна академія

СТРАТЕГІЯ ФЕМІНІЗАЦІЇ ЯК ОСНОВНИЙ ЧИННИК ТВОРЕННЯ ГЕНДЕРНОТОЛЕРАНТНОЇ МОВИ (НА МАТЕРІАЛІ ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСУ)

Статтю присвячено розглядові стратегії фемінізації як одного з ключових чинників творення гендернотолерантної мови. Відзначено значну питому вагу фемінітивів в інтернет-дискурсі. Наголошено, що найвищий рівень продуктивності має суфікс -к(а), високий рівень частотності мають суфікси -иц(я) та -ин(я). Зафіксовано окремі випадки непослідовного вживання фемінітивів, неправомірного використання прикладкових конструкцій із фемінітивами.

Ключові слова: гендернотолерантна мова, інтернет-дискурс, реформування мови, стратегія фемінізації, фемінітив.

Постановка проблеми. На сучасному етапі стрімкого розвитку набуває гендерна лінгвістика – новий мовознавчий напрям, представники й представниці якого досліджують гендерні аспекти мови й мовлення за допомогою лінгвістичного поняттєвого апарату. Одним із важливих завдань лінгвогендерологів є творення й дослідження мови, вільної від сексизмів, андроцентризму й будь-яких інших дискримінаційних форм і смислів. Основна причина появи гендернотолерантної мови як складника літературної полягає в тому, що остання не встигає за тими соціальними змінами, що відбуваються в суспільстві, тому потребує певного реформування в рамках відповідної мовної політики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зазначена проблематика перебуває в полі зору таких дослідників, як О. Малахова, О. Тараненко, А. Нелюба, М. Гінзбург, Я. Пузиренко, Л. Ставицька та багато інших.

Акцентуємо, що сучасна українська мова, зокрема, у сфері фіксації є переважно гендернотолерантною. Так, більшість тлумачних словників значну кількість іменників – назв посад, професій, роду діяльності – подають тільки в чоловічому роді. На цих же засадах перебувають й автори підручників і посібників, укладачі класифікаторів професій [6; 38; 39]. Те саме стосується й чинного донедавна правопису. В українському фейсбукові навіть започатковано флешмоб із вимогою до правописної комісії, яка працювала впродовж 2015–2018 рр., легалізувати фемінітиви. Ініціювала його репортерка Громадського

радіо А. Море [23]. У новій редакції Українського правопису, схваленого Кабінетом Міністрів 22 травня 2019 року й розміщеного на сайті Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні Національної академії наук України, нарешті з'явився пункт про фемінітиви. І хоча автори наголошують на тому, що це електронна версія й у ході підготовки до друку можливі деякі видавничо-редакційні корективи, сподіваємося, що пункт про фемінітиви залишиться незмінним.

Як зазначається в спеціальних дослідженнях [26, с. 471], прихильники мовного планування мають різні погляди щодо заходів, які варто вжити: від незначних змін наявних у мові форм до більш радикальних. Останні передбачають семантичні зміни, творення неологізмів, розвиток альтернативних дискурсів, орієнтованих на жінок, тощо.

Постановка завдання. На думку науковців [4; 18; 22; 35], шляхами творення гендернотолерантної мови є стратегії фемінізації та статевої нейтралізації. Перша полягає в реформуванні мови шляхом послідовного вживання фемінітивів, друга – у нейтралізації граматичного роду, зокрема, завдяки збірним поняттям, словам спільного роду тощо. Для реалізації того чи того з двох основних шляхів мовного забезпечення недискримінованої номінації осіб структура різних мов надає різний ресурс можливостей. Українській мові притаманні обидві стратегії, які реалізуються так: використанням наявних фемінітивів та утворенням нових; одночасним використанням паралельних форм і жіночого, і чоловічого роду; використанням збірних іменників та описових конструкцій.

Мета статті – дослідити творення й використання фемінітивів в українському мовному просторі на матеріалі інтернет-дискурсу, оскільки саме цей «полігон випробувань мовних одиниць найрухливіший і найчутливіший до будь-яких змін суспільного середовища» [37, с. 142]. До аналізу залучені численні дописи в мережі Facebook, а також публікації в різноманітних інтернет-виданнях.

Виклад основного матеріалу. Як свідчать наукові розвідки [4; 5; 6; 25], для творення фемінітивів сьогодні використовують кілька найпродуктивніших суфіксів, зокрема **-к(а)**, **-иц(я)**, **-ин(я)**, **-ес(а)**. Саме ці чотири суфікси подано й у новій редакції правопису. У пункті 4 § 32 зазначено: «За допомогою суфіксів **-к-**, **-иц(я)**, **-ин(я)**, **-ес-** та ін. від іменників чоловічого роду утворюємо іменники на означення осіб жіночої статі» [36, с. 27].

Проведене дослідження засвідчило активне використання суфіксів **-к(а)**, **-иц(я)**, **-ин(я)**, натомість лексем із суфіксом **-ес(а)** ми не зафіксували. Усього в процесі роботи вилучено 84 номінації з більше ніж 120 контекстів.

Згідно з новим правописом, суфікс **-ин(я)** сполучаємо з основами на **-ень**: *кравчиня, плавчиня, продавчиня*, на приголосний: *майстриня, філологиня, бойкиня, лемкиня* [36, с. 27]. Про високий рівень частотності цього суфікса пише А. Нелюба [25, с. 195–197]. Дібраний матеріал підтверджує спостереження науковця. Ми зафіксували чотирнадцять номінацій із цим суфіксом. Так, трьома контекстами репрезентована лексема **політикиня й фахівчиня**, двома – **психологиня**, напр.: «Бо обговорення, виявляється, стане головною справою квітня, як показує астропрогноз, складений нашою **фахівчинєю** з зірок і планет (тут і далі виділення наше – О. Ч.) [7]; «Вагітність і пологи: історії трьох жінок коментують **фахівчині**» [1]; «Але ніхто з тих фахівців не впорався з цим завданням так добре, як **психологиня** і **фотомисткиня**-аматорка Natalya Solodkina» [13]; «**Політикиня** взяла участь у заході, присвяченому питанням жіночлідерок» [28] тощо. Решта номінацій, зокрема **фотомисткиня, йогиня, фотографиня, гравчиня, радіологиня, філософиня, електрикиня, критикиня, соціологиня, членкиня, філологиня**, представлені лише одним контекстом кожна, пор.: «Є серед нас **йогині**», дівчата?» [8]; «**Гравчиня** львівської «Галичанки» Анастасія Баранович на день стала вихователькою у дитсадку» [20]; «Тато флорист, а мама **електрикиня**» [24]; «До Міжнародного дня праці ми вирішили нагадати дослідження **соціологині** Оксани Дутчак» [14]

тощо. На сторінці інтернет-ресурсу *ukrainky.com* знаходимо неологізм **книгиня**: «Прохання віднині, паняночки, звертатися одна до одної не інакше, як... **книгиня** #новеслово – жартівливе: так назвемо дівчат, які люблять читати книги» [10]. Ремарка «жартівливе» до слова **книгиня**, як і подане в лапках слово **йогиня** (див. вище), свідчить про їх неусталеність, проте поява таких неологізмів дає змогу прогнозувати подальші словотворчі процеси за участю суфікса **-ин(я)**.

Зазначимо, що на цьому сайті є окрема рубрика про нові слова, але переважна кількість неологізмів – іншомовного походження, напр.: *мюзле, фріссон, плоггінг, прескевю, свайп, крос-краватка* тощо (доцільність уживання й нормативність наведених прикладів становлять предмет окремого аналізу).

Суфікс **-иц(я)**, згідно з новою редакцією правопису, рекомендовано приєднувати до основ на **-ник** та **-ень**: *верстальниця, набірниця, порадиниця, учениця* [36, с. 27]. За спостереженнями А. Нелюби [25, с. 194], в українській мові суфікс **-иц(я)** здавна виявляв високу продуктивність, що підтверджує й проведений аналіз. Так, ми зафіксували 16 номінацій. Найбільшу частотність має лексема **представниця** (шість контекстів), пор.: «Керсті Кальюлайд ... працювала **представницею** Естонії в Європейській рахунковій палаті» [17]; «Коментуючи ці ініціативи, **представниця** МЗС Росії Марія Захарова сказала, що заява українського президента – «чергова показова акція, спрямована на те, щоб справити враження на своїх західних покровителів» [19] тощо. Двома контекстами репрезентовані номінації **науковиця й керівниця**: «20 успішних **науковиць** допомагатимуть старшокласницям та студенткам у профорієнтації» [9]; «А ще раніше, з 2002 по 2004 роки, обіймала посаду **керівниці** електростанції» [17]. Лексеми **захисниця, переможниця, підприємниця, радниця, заступниця, співрозмовниця, засновниця, чиновниця, учасниця, очільниця, винахідниця, літературознавиця, урядовиця** мають найменшу частотність (по одному прикладу), пор.: «**Урядовиця** провела зустріч з головою правління Національного демократичного інституту Мадлен Олбрайт» [28]; «**Співрозмовниця**, котра наполегливо й професійно обстоює права жінок» [2] тощо.

Суфікс **-к(а)** має найвищий рівень продуктивності й, на думку науковців [25], за всіма словотвірними ознаками зберігатиме свої позиції так само в майбутньому. Він є найуживанішим, оскільки поєднується з різними типами основ: *авторка,*

дизайнера, директорка, редакторка, співачка, студентка, фігуристка тощо [36, с. 27]. Деякі фемінітиви із цим суфіксом і справді з'явилися в мові порівняно недавно, чого не можна сказати про саму словотворчу модель. Так, С. Семенюк, аналізуючи словотвірну підсистему фемінітивів до чоловічих особових назв за соціальним станом, стверджує, що номінації з названим суфіксом є доволі давніми в українській мові й виявлені в усіх функціональних стилях сучасної української мови [27, с. 66–67].

Ми зафіксували 54 лексеми із суфіксом **-к(а)**. Найвищу частотність має лексема *міністерка* (8 контекстів), трьома контекстами представлені номінації *депутатка*, *докторка*, *президентка*; двома – *юристка*, *авторка*, *професорка*, *віцепрем'єрка*, *співачка*, *редакторка*, *канцлерка*, *директорка*, *прем'єр-міністерка*, *амбасадорка*, одним – лексеми *снайперка*, *танкістка*, *лікарка*, *активістка*, *спікерка*, *читачка*, *поціновувачка*, *фудблогерка*, *водолазка*, *інженерка*, *чемпіонка*, *дописувачка*, *номінантка*, *космонавтка*, *антигедоністка*, *тренерка*, *консультантка*, *деканка*, *режисерка*, *шахістка*, *біатлоністка*, *губернаторка*, *діячка*, *гандболістка*, *доцентка*, *асистентка*, *аспірантка*, *астронавтка*, *членка*, *викладачка*, *науковка*, *дипломатка*, *координаторка*, *доповідачка*, *офіцерка*, *прес-офіцерка*, *акторка*, *кандидатка*, *ілюстраторка*, *мультиплікаторка*, напр.: «Про це під час робочого візиту до Вашингтона заявила *віцепрем'єр-міністерка* з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Іванна Климпуш-Цинцадзе» [28]; «За словами народної *депутатки*, ще два роки тому жінки не могли отримати посади *снайперки*, *танкістки* або звання генерала» [24]; «Якось я була учасницею форуму для жінок, де як *спікерка* говорила про розширення прав і можливостей жінок» [17]; «На ці питання відповіли *лікарка*, *докторка* медичних наук В. Кондратюк і *юристка*, *активістка* ... Н. Семчук» [1]; «*Авторка*, *професорка* і *депутатка*: Франція офіційно визнала фемінітиви» [11]; «*Міністерка* закордонних справ Австралії, перша жінка на цій посаді, Джулі Бішоп подала у відставку» [32]; «У колишньої *міністерки* освіти Естонії шестеро дітей ... Ви *президентка* Естонії?» [17]; «*Гандболістка* змінила професію» [20]; «*Президентка*, народна *депутатка*, *доцентка*, *асистентка*, *аспірантка*, *старша викладачка*...» [12] тощо.

Як можна побачити з наведених прикладів, більшість проаналізованих фемінітивів – назви професій і посад. Пояснюється це прагненням

усунути лексичні лакуни передусім у фаховій сфері, зробивши жінку «видимою» саме в ній. Уважаємо за потрібне відзначити ще одну особливість функціонування фемінітивів в інтернет-дискурсі: у тому самому контексті на позначення тієї ж особи можуть використовуватися й фемінітиви, й маскулінітиви, що, на нашу думку, є недоречним, пор.: «*Міністр* у справах жінок Нової Зеландії Енн Гентер приїхала на велосипеді до полового відділення, де за два дні народила хлопчика. Про це *політикиня* повідомила в Instagram» [34]; «Я багато працювала, я *доктор* наук, *професорка*» [31]; «Поради склала Ivanka Svitlyar – професійний *лінгвіст* і *очільниця* мовного відділу Проект «РІД» [7]. Спостерігається це явище й за умови, якщо в тексті номінуються різні особи: «Тренінг розпочали *начальник* відділу міжнародного співробітництва Національної школи суддів України Тетяна Пустовойтова та *віцепрезидентка* ГО «Ла Страда-Україна» Katya Cherepakha» [15].

На окрему увагу заслуговує використання в інтернет-спілкуванні прикладкових конструкцій типу *жінка-ілюстраторка*, *жінка-науковиця*, напр.: «Ми ... шукаємо *жінок-ілюстраторок*» [16]; «Іспанський уряд також називають феміністичним – до його складу входить найбільша кількість *жінок-міністерок* за всю історію Іспанії» [29]; «Історія *жінок-науковиць* – це не просто історія досягнень» [21]; «Олена Кривова, прес-офіцер FSD, розповідає, що ... набір *жінок-демінерок* суперечить українському законодавству» [3]. У всіх наведених прикладах використання моделі «означуваний іменник + неузгоджене означення» вважаємо невиправданим, адже прикладка вже містить указівку на стать. Такі конструкції зазвичай використовують як синоніми фемінітивів (*жінка-професор=професорка*, *жінка-ректор=ректорка* тощо), фіксуємо їх також у словниках (*жінка-езотерик*, *жінка-автор*, *жінка-редактор*, *жінка-зоолог*, *жінка-психіатр* тощо) як спосіб тлумачення відповідних фемінітивів [35, с. 237–238].

Висновки і пропозиції. Проведене дослідження засвідчило активні процеси творення фемінітивів з використанням суфіксів **-к(а)**, **-иц(я)**, **-ин(я)** в інтернет-дискурсі. Більшість залучених до аналізу номінацій – назви жінок за посадою, родом діяльності. Найвищий рівень продуктивності має суфікс **-к(а)**, який за всіма словотвірними ознаками зберігатиме свої позиції так само в майбутньому. Суфікси **-иц(я)** та **-ин(я)** також мають високий рівень частотності й представлені майже однаковою кількістю прикладів.

Не зафіксовано жодної лексеми з рідковживаним суфіксом *-ес(а)*.

Відзначаємо непослідовність у використанні фемінітивів, коли в одному контексті на позначення особи жіночої статі наявні й фемінітиви, й маскулінітиви. Невиправданним вважаємо використання прикладкових конструкцій, оскільки атрибутивні компоненти вже містять указівку на стать.

Проведене дослідження засвідчило значну питому вагу фемінітивів в інтернет-дискурсі. Розглянута стратегія, безумовно, сприятиме формуванню гендернотолерантної мови як важливої підсистеми української мови. Подальшу роботу в цьому напрямі вважаємо перспективною, зокрема, в аспекті дослідження стратегії статевої нейтралізації.

Список літератури:

1. Багаліка А. Вагітність і пологи: історії трьох жінок коментують фахівчині. *Інтернет-видання «Громадське радіо»*. URL: https://hromadske.radio/publications/vagitnist-i-pology-istoriyi-troh-zhinok-komentuyut-fahivchyni?fbclid=IwAR3comwD5XZwgNZ526p1locUDNR2Pb_AGMakB8pMOkgktGbEem4hkSoS-x1k (дата звернення: 04.03.2019).
2. Ведернікова І. Фемінізм – це про людей. *Інтернет-видання ZN. UA*. URL: https://dt.ua/interview/oksana-kis-feminizm-ce-pro-lyudey-304340_.html?fbclid=IwAR19jI4_GcmgTnrT87GXYDYGK4RUE_M10rvqIV4Cw3wlZt21LHrXe9Fykds (дата звернення: 26.03.2019).
3. Ганжа Л. Демінери і демінерки: про тих, хто очищає землю від війни. *Інтернет-видання «Українська правда. Життя»*. URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2018/09/3/232924/> (дата звернення: 20.09.2018).
4. Гендер для медій: підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей / Л. Малес та ін. Київ: Критика, 2013. 219 с.
5. Гінзбург М. Гендерні особливості української мови, на які треба зважати. *Українознавчий альманах*. Київ, Мелітополь, 2012. Вип. 9. С. 75–83. URL: http://tc.terminology.lp.edu.ua/TK_Work/hinzburh_2012_ukrajinoznavchuj_al'manakh_9.pdf (дата звернення: 15.08.2018).
6. Гінзбург М. Професійні назви як дзеркало гендерної рівності. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах*. Київ, 2018. С. 6–26. URL: http://tc.terminology.lp.edu.ua/TK_Work/hinzburh_2012_humanitarna_osvita_.pdf (дата звернення: 16.07.2018).
7. Допис зі сторінки інтернет-ресурсу *ukrainky.com* у мережі Facebook. URL: <https://www.facebook.com/plugins/post.php?href=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Fukrainkyonline%2Fposts%2F2244374205802595&> (дата звернення: 27.04.2019).
8. Допис зі сторінки інтернет-ресурсу *ukrainky.com* у мережі Facebook. URL: <https://www.facebook.com/plugins/post.php?href=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Fukrainkyonline%2Fposts%2F2081992208707463&> (дата звернення: 17.12.2018).
9. Допис зі сторінки інтернет-ресурсу *ukrainky.com* у мережі Facebook. URL: <https://www.facebook.com/plugins/post.php?href=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Fukrainkyonline%2Fposts%2F2174420696131280&> (дата звернення: 18.01.2019).
10. Допис зі сторінки інтернет-ресурсу *ukrainky.com* у мережі Facebook. URL: <https://www.facebook.com/plugins/post.php?href=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Fukrainkyonline%2Fposts%2F2249026712004011&> (дата звернення: 29.03.2019).
11. Допис зі сторінки інформаційного агентства «Українські новини» в мережі Facebook. URL: https://www.facebook.com/plugins/post.php?href=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Fpermalink.php%3Fstory_fbid%3D604324896660030%26id%3D10001 (дата звернення: 02.03.2019).
12. Допис зі сторінки Катерина Levchenko у мережі Facebook. URL: <https://www.facebook.com/kateryna.levchenko.9> (дата звернення: 15.03.2019).
13. Допис зі сторінки Oksana Kis у мережі Facebook. URL: <https://www.facebook.com/plugins/post.php?href=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Foksana.kis%2Fposts%2F10217246660377409&> (дата звернення: 05.08.2018).
14. Допис зі сторінки інтернет-ресурсу Гендер у деталях у мережі Facebook. URL: (дата звернення: 11.05.2019).
15. Допис зі сторінки інтернет-ресурсу ГО «Ла Страда-Україна» у мережі Facebook. URL: <https://www.facebook.com/plugins/post.php?href=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Flastradaukraine%2Fposts%2F1743598559050554&> (дата звернення: 18.08.2018).
16. Допис зі сторінки інтернет-ресурсу ГО «Ла Страда-Україна» у мережі Facebook. URL: <https://www.facebook.com/plugins/post.php?href=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Flastradaukraine%2Fposts%2F1926051747471900&> (дата звернення: 23.12.2018).
17. Жачек Н. Керсті Кальюлайд: Жінку завжди запитують: «Ви президентка? А хто у вашій сім'ї готує млинці?» *Офіційний веб-сайт проекту, спрямованого на активізацію та підтримку жінок в громадському*

та політичному житті «Жінки – це 50% успіху України». URL: <http://50vidsotkiv.org.ua/kersti-kalyulajd-zhinku-zavzhdi-zapitayut-vi-prezidentka-estoniya-i-hto-u-vashij-sim-yi-gotuye-mlintsi/> (дата звернення: 28.09.2018).

18. Зубатенко В. Фемінітиви та рівність у мові. *Інтернет-ресурс Update*. URL: <http://bit.ly/2GzKWXN> (дата звернення: 16.08.2018).

19. Кравченко В. Цивільний шлюб із розрахунку. *Інтернет-видання ZN*. UA. URL: https://dt.ua/international/civilniy-shlyub-iz-rozrahunku-278868_.html (дата звернення: 20.09.2018).

20. Кулачковська М. Гравчиня львівської «Галичанки» Анастасія Баранович на день стала вихователькою у дитсадку. *Інтернет-видання ZAXID.NET*. URL: https://zaxid.net/gravchinya_lvivskoyi_galichanki_anastasiya_baranovichna_den_stala_vihovatelkoju_u_ditsadku_n1451689 (дата звернення: 01.10.2018).

21. Лигіна А. Науковиці: інформаційні технології. *Інтернет-ресурс «Гендер в деталях»*. URL: https://genderindetail.org.ua/season-topic/osvita-i-prosvita/naukovitsi-it-134093.html?fbclid=IwAR2CZRHY723MzL7bJL_n0maquaz_tomL-7DKe4NP-ouyJgV4fkAj2k2tHDpw (дата звернення: 18.10.2018).

22. Малахова О. А., Марущенко О. А. Гендерна експертиза підручника. URL: <http://undip.org.ua/ep/files/%D0%93%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0%20%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%B0%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0.%20%D0%A7%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0%202.pdf> (дата звернення: 12.10.2018).

23. Море А. Легалізувати фемінітиви – це не про змусити, а про дозволити. *Офіційний веб-сайт кампанії проти сексизму у політиці і ЗМІ*. URL: <https://povaha.org.ua/lehalizuvatyfeminityvy-tse-ne-pro-zmusyту-a-pro-dozvolytu/> (дата звернення: 10.09.2018).

24. Море А. Тато флорист, а мама електрикня – у мережі запустили нову соціальну рекламу. *Офіційний веб-сайт кампанії проти сексизму у політиці і ЗМІ*. URL: <https://povaha.org.ua/tato-vdoma-z-ditny-amama-vijskova-u-merezhi-zapustyly-novu-sotsialnu-reklamu/> (дата звернення: 10.07.2019).

25. Нелюба А. Жінки. Гендер. Словотвір. Збірник Харківського історико-філологічного товариства. Харків, 2011. Т. 14. С. 189–204. URL: http://www-philology.univer.kharkov.ua/katedras/prof_sites/neluba_neliuba_zhynki.pdf (дата звернення: 10.04.2019).

26. Основи теорії гендеру: навчальний посібник. Київ: К.І.С., 2004. 536 с.

27. Семенюк С. Формування словотвірної підсистеми фемінітивів до чоловічих особових назв за соціальним станом у новій українській мові. *Українська мова*. 2007. № 4. С. 65–76.

28. «Дівчата можуть усе»: Про що говорила Іванна Климпуш-Цинцадзе у Вашингтоні. *Офіційний веб-сайт проекту, спрямованого на активізацію та підтримку жінок в громадському та політичному житті «Жінки – це 50% успіху України»*. URL: <https://50vidsotkiv.org.ua/divchata-mozhut-use-pro-shho-govorila-ivanna-klimpush-tsintsadze-u-vashingtoni/> (дата звернення: 15.05.2019).

29. Кармен Кальво, віце-прем'єрка Іспанії: «У нас прем'єр – фемініст, який збирається зробити багато для жінок». *Офіційний веб-сайт проекту, спрямованого на активізацію та підтримку жінок в громадському та політичному житті «Жінки – це 50% успіху України»*. URL: <https://50vidsotkiv.org.ua/karmen-kalvo-vitse-prem-erka-ispaniyi-u-nas-prem-er-feminist-yakij-zbirayetsya-zrobiti-bagato-horoshogo-dlya-zhinok/> (дата звернення: 17.08.2018).

30. Міністерка юстиції Чехії пішла у відставку після двох тижнів на посаді. *Офіційний веб-сайт інформаційного агентства медіахолдингу «Західна інформаційна корпорація» – zik.ua*. URL: https://zik.ua/zmi/dw/2018/07/10/ministerka_yustytisii_chehii_pishla_u_vidstavku_pislya_dvoh_tyzhniv_na_posadi_41785 (дата звернення: 27.09.2018).

31. Катерина Левченко: Гендерна політика допомагає створити суспільство з європейськими цінностями. *Офіційний веб-сайт проекту, спрямованого на активізацію та підтримку жінок в громадському та політичному житті «Жінки – це 50% успіху України»*. URL: <http://50vidsotkiv.org.ua/katerina-levchenko-genderna-politika-dopomagaye-stvoriti-suspilstvo-z-yevropejskimi-tsinnostyami/> (дата звернення: 20.08.2018).

32. Подала у відставку міністерка закордонних справ Австралії. *Офіційний веб-сайт проекту, спрямованого на активізацію та підтримку жінок в громадському та політичному житті «Жінки – це 50% успіху України»*. URL: <http://50vidsotkiv.org.ua/podala-u-vidstavku-ministerka-zakordonnih-sprav-avstraliyi> (дата звернення: 18.09.2018).

33. Смертельна байдужість: директорка соцслужби допустила убивство дитини. *Офіційний веб-сайт інтернет-видання Gazeta.ua*. URL: https://gazeta.ua/articles/np/_smertelna-bajduzhist-direktorka-socsluzhbidopustila-ubivstvo-ditini/846826 (дата звернення: 25.09.2018).

34. Міністр у справах жінок Нової Зеландії приїхала народжувати на велосипеді. *Офіційний веб-сайт проекту, спрямованого на активізацію та підтримку жінок в громадському та політичному житті «Жінки – це 50% успіху України»*. URL: <http://50vidsotkiv.org.ua/ministr-u-spravah-zhinok-novoyi-zelandiyi-priyihala-narodzhuвати-na-velosipedi/> (дата звернення: 21.10.2018).

35. Тараненко О. О. Принцип андроцентризму в системі мовних координат і сучасний гендерний рух. *Мовознавство*. 2005. № 1. С. 3–25.
36. Український правопис. URL: [http://www.inmo.org.ua/assets/files/2019/Ukr.%20pravopys%20\(2019\).pdf](http://www.inmo.org.ua/assets/files/2019/Ukr.%20pravopys%20(2019).pdf) (дата звернення: 24.05.2019).
37. Чемеркін С. Г. Українська мова в Інтернеті: позамовні та внутрішньо-структурні процеси. Київ, 2009. 240 с.
38. Чуєшкова О. В. Фіксація гендерних стереотипів у лексикографічних працях. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія»*. 2016. Вип. № 74. С. 235–240.
39. Чуєшкова О. В. Форми із суфіксом -к(а) як засіб позначення жінок в офіційно-діловому та науковому стилях сучасної української літературної мови. *Незгасимий СЛОВОСВІТ*: зб. наук. праць на пошану професора Володимира Семеновича Калашника. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. С. 284–291.

СТРАТЕГИЯ ФЕМИНИЗАЦИИ КАК ОСНОВНОЙ ФАКТОР СОЗДАНИЯ ГЕНДЕРНОТОЛЕРАНТНОГО ЯЗЫКА (НА МАТЕРИАЛЕ ИНТЕРНЕТ-ДИСКУРСА)

Статья посвящена рассмотрению стратегии феминизации как одного из ключевых факторов создания гендернотолерантного языка. Отмечена значительная составляющая феминитивов в интернет-дискурсе. Сделан акцент на том, что наивысший уровень продуктивности имеет суффикс -к(а), высокий уровень частотности имеют суффиксы -иц(а) та -ин(я). Зафиксированы отдельные случаи непоследовательного употребления феминитивов, неправомерного использования конструкций с приложениемми-феминитивами.

Ключевые слова: гендернотолерантный язык, интернет-дискурс, реформирование языка, стратегия феминизации, феминитив.

THE FEMINIZATION STRATEGY AS THE MAIN FACTOR IN THE GENDER-TOLERANT LANGUAGE CREATION (ON THE BASIS OF INTERNET DISCOURSE)

The article deals with the consideration of feminization strategies as one of the key factors in the gender-tolerant language creation. A significant proportion of feminitives in Internet discourse is noted. The highest level of performance which belongs to the suffix -к(а), the high frequency level has the suffixes -иц(я) and -ин(я) is emphasized. Separate cases of inconsistent feminitives use are documented, and the inconsistent use of apposition constructions with feminitives is outlined.

Key words: gender-tolerant language, Internet discourse, language reform, feminization strategy, feminitive.